

# СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–жовтні 2018 року

## НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 жовтня 2018р. становила 1010,2 тис. осіб. Упродовж січня–вересня 2018р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 9877 осіб.

Порівняно із січнем–вереснем 2017р. обсяг природного скорочення збільшився на 577 осіб.

Упродовж січня–вересня 2018р. народився 5241 малюк. Кількість померлих склала 14224 особи.

## РИНОК ПРАЦІ

За даними державної служби зайнятості, **кількість зареєстрованих безробітних** на кінець жовтня 2018р. налічувала 10 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 78,9%.

Більше половини (62,4%) від загальної кількості безробітних становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області на кінець жовтня 2018р. становив 1,7% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 1,9%, у міських поселеннях – 1,6%.

**Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу у зв'язку з безробіттям** упродовж жовтня 2018р., становила 9 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття складав 2569 грн, що дорівнює 69% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3723 грн).

**Кількість вакансій**, заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, упродовж жовтня 2018р. зменшилася на 15,7% й на кінець місяця становила 1,9 тис.

За професійними групами найбільша кількість вакансій на кінець жовтня 2018р. спостерігалася серед робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (21,5% від загальної кількості заявлених вакансій), кваліфікованих робітників з інструментом (18%), а найменша – серед кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,6%), технічних службовців (4,1%).

**Навантаження зареєстрованих безробітних** не змінилося й на кінець жовтня 2018р. становило 5 осіб на одну вакансію.

## ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–вересні 2018р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–вереснем 2017р. зросла на 24,7% й становила 6810 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, фінансова та страхова діяльність, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виготовлення виробів із деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,7–1,3 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався у сфері творчості, мистецтва та розваг, у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення, у виробництві меблів, іншої продукції, ремонті і монтажі машин і устаткування й не перевищував 69,4% середнього показника в області.

**Індекс реальної заробітної плати** в січні–вересні 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 111,7%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–вересня 2018р. зросла на 7,5 млн.грн (в 1,8 раза) та на 1 жовтня 2018р. становила 17,5 млн.грн, що дорівнює 1,3% від фонду оплати праці, нарахованого за вересень 2018р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 12,1 млн.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж січня–вересня 2018р. на 6,1 млн.грн (у 2 рази). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 5,3 млн.грн (43,6% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 жовтня 2018р. становила 1,3 тис. осіб (0,7% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 9148 грн, що на 28,3% більше від середньої заробітної плати, нарахованої за вересень 2018р.

## СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні–вересні 2018р. призначено **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** 166,5 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 108,7 тис., у сільській місцевості – 57,8 тис.

Сума призначених субсидій у січні–вересні 2018р. становила 33,6 млн.грн, з неї в міських поселеннях – 27,9 млн.грн, у сільській місцевості – 5,7 млн.грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство у вересні 2018р. становив 74,8 грн (у вересні 2017р. – 109 грн).

Крім того, у січні–вересні 2018р. 35,5 тис. домогосподарств області було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 6 тис., у сільській місцевості – 29,5 тис.

Середній розмір призначеної у вересні 2018р. субсидії цього виду на одне домогосподарство становив 2963,4 грн (у вересні 2017р. – 2724,8 грн).

У січні–вересні 2018р. сума субсидій готівкою, отриманих домогосподарствами для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 88,3 млн.грн.

У січні–вересні 2018р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги 1277,2 млн.грн, що становить 83,6% нарахованих за цей період сум. За постачання електричної енергії сплачено 488,3 млн.грн.

На кінець вересня 2018р. заборгованість населення зі сплати за постачання природного газу становила 339,6 млн.грн, за централізоване опалення та постачання гарячої води – 109,5 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 40,1 млн.грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 28,1 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 8,4 млн.грн, за постачання електричної енергії – 61,1 млн.грн.

## ПРАВОПОРУШЕННЯ

За повідомленням прокуратури, у січні–жовтні 2018р. обліковано 13140 кримінальних правопорушень (злочини, виявлені органами Національної поліції, органами прокуратури, органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органами безпеки та органами Національного антикорупційного бюро). Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 29,6% – тяжкі та особливо тяжкі.

Протягом січня–жовтня 2018р. обліковано очевидних умисних убивств (та замахів) – 45, умисних тяжких тілесних ушкоджень – 47, зґвалтувань (та замахів) – 8.

Кількість випадків крадіжок становила 6062, шахрайств – 835, грабежів – 193, розбоїв – 33, хабарництва – 55.

У загальній кількості злочинів 58% становили злочини проти власності, 14,4% – проти життя та здоров'я особи, 4,4% – проти авторитету

органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,3% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 24 особи, які скоїли злочин у складі 7 організованих груп.

Кількість потерпілих від злочинів у січні–жовтні 2018р. становила 6916 осіб, із числа яких 2602 – жінки, 482 – особи похилого віку та з інвалідністю 1 і 2 груп, 69 – неповнолітні та 44 – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (61,1%) – від крадіжок та грабежів, серед яких 36,3% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 297 осіб.

Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 130 осіб. Із загального числа загиблих 26,9% умисно вбито, 35,4% загинуло внаслідок дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних зі злочинами, та 11,5% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 2425, з них жінки – 300 (12,4%). У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 26,8% раніше вже ставали на злочинний шлях (з них 73,3% мали незняту або непогашену судимість), 14,9% знаходилися в стані алкогольного сп'яніння, 5,9% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали й не навчалися, становила 65,3%, безробітних – 7,3%.

## **СПОЖИВЧІ ЦІНИ**

**Індекс споживчих цін (індекс інфляції)** у січні–жовтні 2018р. в області становив 107,7%, в Україні – 107,4%.

На продовольчому ринку області найбільше (на 17,6%) подорожчав хліб, на 16,5% – борошно, на 15,3% – кисломолочна продукція, на 7,3–11% – безалкогольні напої, масло, макаронні вироби, м'ясо та м'ясопродукти, риба та продукти з риби. Водночас сало знизилося в ціні на 12,1%, овочі, цукор, яйця та фрукти – на 5,6–9,8%.

Тютюнові вироби зросли в ціні на 24,2%, алкогольні напої – на 8,9%.

Ціни (тарифи) на утримання будинків та прибудинкових територій підвищилися на 14,8%, каналізацію – на 13,3%, на холодну воду – знизилися на 6,4%.

Поштові послуги стали дорожчими майже в 1,8 раза, мобільний зв'язок – на 19,4%, місцевий телефонний зв'язок – на 12,9%, Інтернет – на 11,2%.

Паливо та мастила зросли в ціні на 18,5%, транспортні послуги – на 17,8%.

Послуги у сфері освіти подорожчали на 14,6%, у сфері охорони здоров'я – на 7,9%.

## ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні–жовтні 2018р. порівняно із січнем–жовтнем 2017р. індекс промислової продукції становив 98,3%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 102,1%, у **переробній промисловості** – 96,4%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів індекс промислової продукції порівняно із січнем–жовтнем 2017р. склав 93,4%. Зменшилося виробництво сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 1,4%, сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 6,6%, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 8,1%, молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів – на 9,4%, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених - туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 13,7%, свинини свіжої чи охолодженої - туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 25,7%, виробів ковбасних та подібних продуктів із м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових) – на 25,7%, олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) – на 32,7%.

Водночас зросло виробництво борошна з культур зернових інших (крім борошна пшеничного чи пшенично-житнього) – на 50,9%, йогурту рідкого та сквашеного молока ароматизованих (молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, ароматизованих або з доданням фруктів, горіхів або какао) – на 30,1%, молока та вершків незгущених й без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1%, але не більше 6%, у первинних пакуваннях об'ємом нетто не більше 2 л – на 23,4%, борошна пшеничного чи пшенично-житнього – на 9,5%, вод із додаванням цукру і речовин підсолоджувальних чи ароматизуючих інших, тобто напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду (уключаючи мінеральні й газовані) – на 2,9%.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції порівняно із січнем–жовтнем 2017р. склав 96,4%, на підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності – 113,2%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 101,1%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 88,8%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 119,1%, у машинобудуванні – 83,6%.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря в січні–жовтні 2018р. порівняно з відповідним періодом минулого року промислове виробництво склало 103,6%.

## СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції в січні–жовтні 2018р. за розрахунками, становив 118,4% до січня–жовтня 2017р. У сільськогосподарських підприємствах він був 127,6%, а в господарствах населення – 101,4%.

Індекс обсягу виробництва продукції рослинництва за січень–жовтень 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 123,8%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 132,4%, господарствах населення – 103,4%.

Станом на 1 листопада п.р. господарствами всіх категорій зернові та зернобобові культури скошені та обмолочені на площі 540,9 тис.га, що становить 75,9% площ, посіяних під урожай поточного року і на 23,4% більше, ніж на початок листопада торік. Із зібраної площі одержано 3394,3 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що в 1,5 раза більше минулорічного обсягу, у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 3203,8 тис.т (в 1,5 раза більше), господарствами населення – 190,5 тис.т (на 6,2% більше).

Зібрано 571,5 тис.т соняшнику (на 23,5% більше, ніж рік тому), буряку цукрового фабричного накопано 158,6 тис.т (на 22,7% менше).

Овочів відкритого ґрунту зібрано 185,7 тис.т (110% до відповідної дати минулого року), картоплі накопано 1404,1 тис.т (97,6%), плодів та ягід зібрано 21,7 тис.т (116%).

Індекс виробництва продукції тваринництва за січень–жовтень 2018р. до січня–жовтня 2017р. становив 98,5%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 99,9%, господарствах населення – 97,4%.

За розрахунками, на 1 листопада 2018р. загальна кількість великої рогатої худоби налічувала 192,5 тис. голів (на 3,4% менше 1 листопада 2017р.), у т.ч. корів – 105,1 тис. (на 5,8% менше); свиней – 172,2 тис. (на 1,4% більше), овець і кіз – 38,1 тис. (на 12,8% менше), птиці всіх видів – 4439,8 тис. голів (на 5% більше).

У господарствах населення утримувалося 44,1% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 56,6%; 43,3% – свиней, 93,2% – овець і кіз та 94,6% – птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у січні–жовтні 2018р. реалізовані на забій 39,5 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 3,4% менше, ніж у січні–жовтні 2017р., вироблені 464,3 тис.т молока (на 0,8% менше) та 267 млн.шт яєць (на 5,5% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 43,8%, молока – 55,2%, яєць – 84,6%.

На 1 листопада 2018р. в сільськогосподарських підприємствах та підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, **були в наявності** 1650,7 тис.т зерна (на 38,3% більше проти 1 листопада 2017р.), у т.ч. 209,3 тис.т пшениці, 1304,8 тис.т кукурудзи, 61,3 тис.т ячменю, 23,8 тис.т жита. Насіння соняшнику зберігалось 207,9 тис.т (на 13,9% більше, ніж рік тому).

## БУДІВНИЦТВО

**У січні–жовтні 2018р. підприємства області виконали будівельні роботи** на суму 837,1 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–жовтні 2018р. порівняно із січнем–жовтнем 2017р. становив 108,6%.

Будівництво будівель збільшилося на 11,7%, у т.ч. нежитлових будівель – на 12,5%, житлових будівель – на 10,5%. Будівництво інженерних споруд зросло на 0,5%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення становили 71,8% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 19,5% та 8,7% відповідно.

**У січні–вересні 2018р. в області прийнято в експлуатацію 63,4 тис.м<sup>2</sup> загальної площі житлових будівель нового будівництва:** 50,8% – в одноквартирних будинках, 49,2% – у будинках із двома й більше квартирами.

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла в січні–вересні 2018р. порівняно з відповідним періодом попереднього року зменшилася на 28,7%.

У міських поселеннях прийнято в експлуатацію 48,1 тис.м<sup>2</sup> загальної площі житла (75,9% загального обсягу), у сільській місцевості – 15,3 тис.м<sup>2</sup> (24,1%). Обсяги прийнятого в експлуатацію житла в міських поселеннях порівняно з відповідним періодом попереднього року зменшилися на 38,6%, у сільській місцевості збільшилися на 19,3%.

Крім того, у січні–вересні 2018р. в області прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки нового будівництва загальною площею 3,1 тис.м<sup>2</sup> (у січні–вересні 2017р. – 2,1 тис.м<sup>2</sup>).

## КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

У січні–вересні 2018р. підприємства та організації області за рахунок усіх джерел фінансування освоїли 5586,2 млн.грн капітальних інвестицій, що на 33,1% більше від обсягу капітальних інвестицій у січні–вересні 2017р.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (98% загального обсягу) спрямовано в матеріальні активи.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 79,8% інвестицій. Кредити банків та інші позики становили 5,5%,

кошти населення на будівництво житла – 4%. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів освоєно 10,3% капітальних інвестицій.

У структурі капітальних інвестицій за видами економічної діяльності в січні–вересні 2018р. переважало сільське, лісове та рибне господарство – 49,5% загального обсягу, на промисловість припадало 26,2%, на будівництво – 8,1%.

Частка освоєних капітальних інвестицій підприємствами державного управління й оборони; обов’язкового соціального страхування склала 7,9%, підприємствами оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 2,4%, підприємствами транспорту, складського господарства, поштової та кур’єрської діяльності – 1,7%.

Капітальні інвестиції в житлове будівництво зменшились на 2,3% порівняно із січнем–вереснем 2017р.

## **ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ**

У січні–вересні 2018р. експорт **товарів** становив 517460,4 тис.дол. США, імпорт – 378034,6 тис.дол. Порівняно із січнем–вереснем 2017р. експорт збільшився на 23,6%, імпорт – на 15%. Позитивне сальдо становило 139425,8 тис.дол. (у січні–вересні 2017р. також позитивне – 90028,4 тис.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–вереснем 2017р. збільшилася частка зернових культур, деревини й виробів із деревини, взуття. Натомість зменшилася частка насіння і плодів олійних рослин, паперу та картону, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, жирів та олій тваринного або рослинного походження, текстильних матеріалів та текстильних виробів, готових харчових продуктів.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 184514,5 тис.дол., або 35,7% від загального обсягу експорту (у січні–вересні 2017р. – 137107,1 тис.дол., або 32,7%), та збільшився порівняно із січнем–вереснем 2017р. на 34,6%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Румунії, Італії, Польщі.

Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Російської Федерації, Єгипту, Білорусі, Туреччини, Грузії, Китаю, Ірану, Ісламської Республіки, Молдови, Республіки, Азербайджану, Ізраїлю.

Серед основних країн-партнерів експорт товарів зріс до Китаю в 3,8 раза, Ірану, Ісламської Республіки – у 2,5 раза, Нідерландів – у 2 рази, Іспанії – в 1,8 раза, Єгипту – в 1,7 раза, Грузії – в 1,5 раза, Білорусі – на 39,1%, Румунії – на 26,6%, Італії – на 23,8%, Ізраїлю – на 18,7%, Азербайджану – на 12%, Російської Федерації – на 6,2%, Польщі – на 1,6%, Молдови, Республіки – на 0,9%, зменшився до Туреччини – на 6,5%.

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, мінеральних продуктів, засобів наземного транспорту, крім залізничного, недорогоцінних металів та виробів із них, шкур необроблених, шкіри вичиненої. Зменшилася частка готових харчових продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, паперу та картону, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, зернових культур.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 173644,1 тис.дол., або 45,9% загального обсягу (у січні–вересні 2017р. – відповідно 128536 тис.дол. та 39,1%), та збільшився проти відповідного періоду 2017р. на 35,1%.

Серед країн ЄС найвагоміші імпорتنі надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Італії, Литви, Польщі, Великої Британії, Нідерландів, Австрії.

Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Білорусі, Російської Федерації, Китаю, США, Бразилії.

Порівняно із січнем–вереснем 2017р імпорт товарів збільшився з Литви у 2,4 раза, Німеччини – на 49,3%, США – на 39,4%, Білорусі – на 30,3%, Австрії – на 24,2%, Італії – на 23,8%, Великої Британії – на 17,7%, Польщі – на 15,8%, Нідерландів – на 4,5%; зменшився з Російської Федерації – на 4,2%, Китаю – на 9,5%, Бразилії – на 20%.

У січні–вересні 2018р. експорт **послуг** становив 19817,5 тис.дол. США, імпорт – 14219 тис.дол. Порівняно із січнем–вереснем 2017р. експорт збільшився на 3,8%, імпорт – у 3,5 раза. Позитивне сальдо становило 5598,5 тис.дол. (у січні–вересні 2017р. також позитивне – 14985,9 тис.дол.).

У загальному обсязі експорту послуг порівняно із січнем–вереснем 2017р. збільшилася частка послуг із переробки матеріальних ресурсів, у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг. Натомість зменшилася частка транспортних послуг.

Обсяг експорту послуг країнам Європейського Союзу становив 15455,4 тис.дол., або 78% від загального обсягу експорту (у січні–вересні 2017р. – 13019,5 тис.дол., або 68,2%), та збільшився порівняно із січнем–вереснем 2017р. на 18,7%.

Найбільші обсяги експорту послуг серед країн ЄС надавалися Румунії, Нідерландам, Італії, Литві, Німеччині, Латвії та Великій Британії.

Серед інших країн світу найбільше послуг надано США та Канаді.

Проти січня–вересня 2018р. зріс експорт послуг до всіх основних країн, крім Німеччини та Канади.

У загальному обсязі імпорту збільшилася частка роялті та інших послуг, пов'язаних із використанням інтелектуальної власності. Зменшилася частка ділових послуг, послуг, пов'язаних із подорожами, з ремонту та технічного обслуговування, транспортних послуг.

Імпорт послуг від країн Європейського Союзу становив 13098,7 тис.дол., або 92,1% (у січні–вересні 2017р. – відповідно 2601,9 тис.дол. та 63,4%), та збільшився проти відповідного періоду 2017р. в 5 разів.

Найбільші обсяги імпорту послуг серед країн ЄС були одержані з Великої Британії, Німеччини, Польщі; серед інших країн світу – з Російської Федерації та Білорусі.

Порівняно із січнем–вереснем 2017р. збільшились обсяги імпорту з Великої Британії, Польщі, зменшилися – з Російської Федерації, Білорусі та Німеччини.

У січні–вересні 2018р. в економіку Чернігівської області іноземними інвесторами із 12 країн світу вкладено 3387,4 тис.дол. США **прямих інвестицій** (акціонерного капіталу).

Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу), унесених в економіку Чернігівської області з початку інвестування, на 1 жовтня 2018р. становив 428988,4 тис.дол. та в розрахунку на одну особу населення склав 421,3 дол. США.

До основних країн-інвесторів, на які припадає 91,2% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Велика Британія, Кіпр, Швейцарія, Нідерланди, Латвія, Туреччина.

На промислових підприємствах області зосереджено 92,8% загального обсягу прямих інвестицій, на підприємствах сільського, лісового та рибного господарства – 2,8%, у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 1,7%, в організаціях, що здійснюють операції з нерухомим майном – 0,7%, в оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів – 0,4%.

## ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

**Оборот роздрібної торгівлі**, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–жовтні 2018р. становив 14637,8 млн.грн, що в порівнянних цінах на 4,9% більше від обсягу січня–жовтня 2017р.

**Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб)** з початку року становив 9323,8 млн.грн і в порівнянних цінах зріс проти січня–жовтня 2017р. на 3,4%.

## ТРАНСПОРТ

У січні–жовтні 2018р. вантажооборот підприємств автомобільного транспорту становив 816,4 млн.ткм, або 117,5% від обсягу січня–жовтня 2017р. Підприємствами автомобільного транспорту **перевезено** 1161,1 тис.т **вантажів**, що становить 102,6% від обсягу січня–жовтня 2017р.

У січні–жовтні 2018р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 617,2 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 68,6 млн пасажирів, що становить, відповідно, 94,7% та 90,2% від обсягу січня–жовтня 2017р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 33,9 млн пасажирів, що становить 90,4% рівня січня–жовтня 2017р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців становили 13,1 млн пасажирів (85% рівня січня–жовтня 2017р.).

Міським електротранспортом перевезено 34,7 млн пасажирів, що становить 90% рівня січня–жовтня 2017р.

Послугами річкового транспорту в січні–жовтні 2018р. скористалися 18,9 тис. пасажирів, що на 10,5% більше, ніж у січні–жовтні 2017р.

Головне управління статистики  
у Чернігівській області